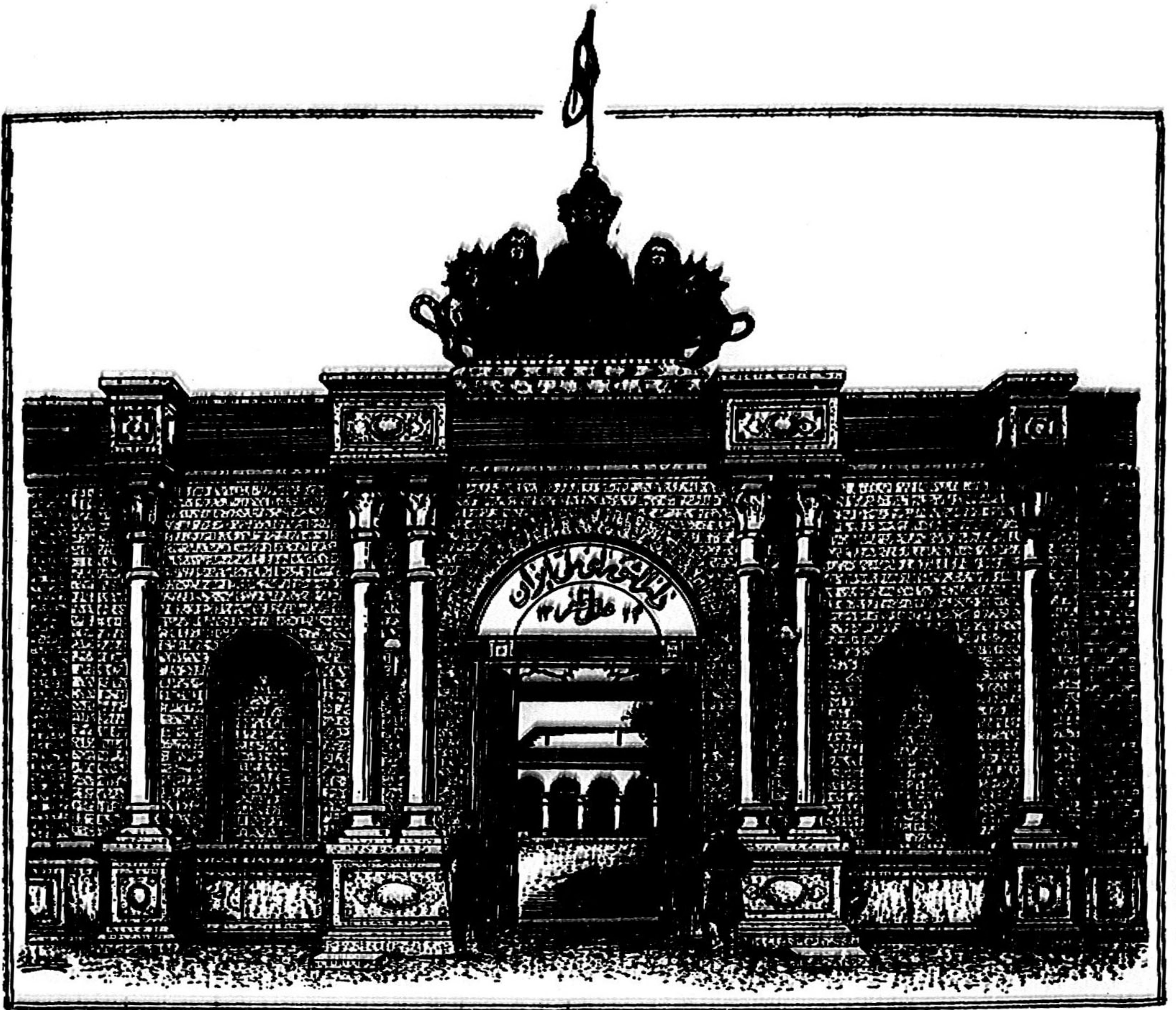

دوره ششم تقنینیه

<p>جلسه ۱۲۹</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره ۹۴</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه يكشنبه ۲۵ تیر ماه ۱۳۰۶ مطابق ۱۷ محرم الحرام ۱۳۴۶</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمت اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمت تک شماره يك قران</p>

فهرست مندرجات

شماره	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	اعلام استعفای آقای آواس خان مساعد از نمایندگی مجلس شورای ملی	۱۹۱۳	
۲	تصویب تعطیل جلسات مجلس شورای ملی از تاریخ پنجم صفر الی ۵ ربیع الاولی	۱۹۱۴	۱۹۲۲
۳	بقیه شور نسبت بخر کرسیون بودجه راجع به $\frac{۲}{۱۳}$ بودجه مملکتی در تیر و مرداد ۱۳۰۶	۱۹۲۳	۱۹۲۳
	تصمیم جلسه ۲۵ تیر ماه ۱۳۰۶ راجع به تعطیل جلسات مجلس	۱۹۲۳	

مذاکرات مجلس

دوره شانزدهم تقنینیه

صورت مشروح مجلس يك شنبه ۲۵ تيرماه ۱۳۰۶ مطابق هفدهم محرم الحرام ۱۳۴۶

جلسه ۱۲۹

(مجلس تقريباً سه ساعت قبل از ظهر برپاست آقای
پیرنیا تشکیل گردید)
(صورت مجلس پنجشنبه بیست و دوم تیرماه را آقای
بفی سلیمان قرائت نمودند)

رئیس -- آقای اعتبار

میرزا سید احمد خان اعتبار - موضوعی را که میخواهم
عرض کنم اعتراض بصورت مجلس نیست بلکه برای کشف

قضیه است. در جلسه گذشته که طرح راجع بحقوقیت رؤسای دوائر دولتی و وزراء در مجلس مطرح بود بنده با یکمده رفقا در این قضیه شرکت نکردیم چون شرکت نکردیم مقصود اکثریت محترم را در این اشکالی که عرض میکنم نفهمیدیم خوب است آقایان موافقین توضیح بدهند که در آئیه اشکالی تولید نشود. در آن طرح نوشته شده است رؤسای دوائر دولتی در حوزه مأموریت خودشان از حق انتخاب شدن محرومند بنده نفهمیدم آقایان حوزه مأموریت را چه در نظر گرفته اند؟ مثلاً رئیس یکی از ادارات آذربایجان در تبریز نمیتواند انتخاب شود یا در آذربایجان؟

بعضی از نمایندگان - در آذربایجان

اعتبار - یا مثلاً رئیس مالیه طهران از طهران نمی تواند انتخاب شود یا از حوالی طهران هم نمیتواند؟ ...

بعضی از نمایندگان - از حوالی هم نمیتواند

اعتبار - خوب اگر اینطور باشد پس آقایان باید تصدیق بفرمایند که رئیس کل عابدات داخلی در تمام مملکت نمیتواند انتخاب شود...

بعضی از نمایندگان - همینطور است. صحیح است.

اعتبار - همینطور رؤسای تمام وزارتخانه ها. اگر اینطور است باید توضیح شود که در تمام مملکت از حق انتخاب شدن محرومند. همینطور مدیران ادارات شرق و غرب وزارت داخله باید توضیح شود که مدیر شرق در شرق و مدیر غرب در غرب از حق انتخاب شدن محرومند. باید اینها تمام توضیح شود که در آئیه اشکالی تولید نشود. مقصود بنده این بود که آقایان موافقین مقصود خودشانرا کاملاً توضیح بدهند که در صورت مجلس نوشته شود که در آئیه دچار اشکال نشویم.

رئیس - چنانچه خودشان هم فرمودند این مسئله مربوط به صورت مجلس نبود اگر توضیحی لازم است

رئیس - آقای طاهری

دکتر طاهری - بنده با تعطیل مخالفم وقتی که مطرح شد عرایض را عرض میکنم.

رئیس - پیشنهادی است در این موضوع قرائت میشود (بشرح آتی خوانده شد)

نظر به گرمی فوق العاده هوا و تصادف با ایام تعزیه داری و سوابق معموله امضاء کنندگان ذیل پیشنهادی کنیم از یانجم محرم ۱۳۴۶ تا ۱۵ ماه صفر مجلس شورای ملی تعطیل شود. حاج میرزا مرتضی و جمعی دیگر از نمایندگان

رئیس - آقای طاهری

دستی - بنده پیشنهاد کرده ام وارد دستور شویم یا مطرح شدن این لایحه مخالفم. اجازه بفرمائید.

رئیس - (خطاب به آقای طاهری) آقا بگذردی

تأمل بفرمائید. آقای دستی

دستی - عرض می کنم که ما در تمام قضایا باید حوائج عمومی مملکت را بر حوائج خودمان ترجیح بدهیم. الان دو دوازدهم جزء دستور است و تمام دوائر دولتی محتاج به گذشتن این دو دوازدهم میباشند و اغلب هم فقیر و پریشانند. استدعا دارم آقایان هم مساعدت بفرمایند که این کار بگذرد وقتی که این قضیه تمام شد بعد در باب تعطیل حرف بزنیم.

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - اگر آقای دستی گوش داده بودند به عرایض بنده تصدیق میفرمودند که بنده عین نظریات ایشانرا عرض کردم. بنده عرض کردم آخر جلسه آقایان نمی نشینند که تکلیف این کار معلوم شود ما خود مان هم علاقه مندیم که دو دوازدهم بگذرد امروز ابتدا تکلیف تعطیل را معین می کنیم بعد می نشینیم و راجع به دو دوازدهم صحبت می کنیم. اگر بنا باشد تعیین تکلیف تعطیل با آخر جلسه موکول

شود تا ده جلسه دیگر هم موفق نخواهیم شد.

رئیس - رأی گرفته میشود بمطرح شدن این قضیه. آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد آقای طاهری

دکتر طاهری - بنده با تعطیل دائم مجلس یعنی تعطیل طولانی از چند جهت مخالفم. یکی آنکه چهار ماه است از سال گذشته و در اول سال قرار شد که بودجه سیصد و پنجاه بطور دوازدهم تصویب شود برای اینکه بودجه های سیصد و شش بموقع خودش تصویب شود. حالا چهار ماه از سال گذشته و هنوز دو فقره از لواج اضافی سیصد و پنجاه تصویب نشده است و حالا هم اگر تصویب شود ممکن است تا دو ماه دیگر خبر بودجه ها بمجلس تقدیم شود اگر بنا شود مجلس تعطیل بشود کمیسیون بودجه هم تعطیل میشود و بودجه ها بیشتر عقب میافتد و تصور نمیکنم تا آخر سال هم موفق بشویم بتصویب بودجه ها این يك جهت. جهت دیگر این است که مجلس شورای ملی باید در سعی و عمل وسائر کارها سرمشق باشد برای تمام مملکت و تمام وزارتخانه ها و ادارات در صورتی که مملکت ما به اصلاحات زیادی محتاج است و هر قدر بیشتر زحمت بکشیم و کار کنیم باز هم کم است چنانچه مجلس بخواند تفریح و تن پروری را سرمشق بدهد به وزارت خانه ها و به ملت شایسته نیست. هفته سه جلسه و هر جلسه سه چهار ساعت باید نمایندگان این زحمت را قبول کنند تا به ملت و وزارتخانه ها بفهمنند که نمایندگان برای خدمت و زحمت حاضرند آنها هم برای خدمات مملکت حاضر باشند جهت دیگر مخالفت بنده با تعطیل تمدد این است که اشخاصیکه ماها را انتخاب کرده اند و اینجا فرستاده اند انتظاراتی از ما دارند که حوائج و گرفتاری هائی که دارند ما رفع کنیم. موکلین ما الان يك قسمت آن رعنائی هستند که زیر آفتاب مشغول درو هستند و مأمورین مالیه مالیات ازشان میگیرند برای اینکه مخارج مملکتی

نهییه شود. يك قسمت دیگر اهالی نقاط شمالی هستند که نمایندگان خراسان و گیلان و آذربایجان و مازندران همه مسبقاً بواسطه انسداد تجارت شمال آنها بچه روز فلاکتی افتاده اند. متوقع و منتظرند که نمایندگان مجلس شورای ملی برای اصلاح حال آنها اقداماتی بکنند. يك قسمت دیگر رعایائی هستند که محصولشان را ملخ خورده و باید برای نهییه مالیات اثنیه شان را گرو بگذارند. تمام اینها چشمشان به مجلس شورای ملی و نمایندگان است. در مقابل تمام این انتظارات برای اینکه يك قدری هوا گرم است یا اینکه آقایان نمایندگان میخواهند آب خنک بخورند شایسته نیست مجلس شورای ملی اظهار بی علاقه گی نموده و تعطیل کند. اگر چنانچه موفق به يك خدمانی هم نمیشوند برای آنها معذلت برای دلجوئی و اظهار علاقه نسبت به موکلین مقتضی این است که اینجا بمانیم و مشغول کار باشیم تا ملت هم بداند که نمایندگان هم تحمل سرما و گرما و همه چیز را می کنند و فکر موکلین خودشان میباشند. مسئله دیگر این است که تعطیل تأثیری در وضعیت نمایندگان نمیکند زیرا که نمایندگان از دو قسم خارج نیستند يك عده هستند که متمکن هستند و وسائل را حتی برای آنها فراهم است در شهر و در شیران باغ و اتومبیل و غیره و منزلهای خوب و همه نوع وسایل تفریح و راحتی برایشان هست میروند شیران و در شهر هم که هستند در جاهای خوب زندگی می کنند و راحت هستند. يك دسته دیگر که اکثریت مجلس شورای ملی را تشکیل میدهند مالات ما هستیم که چه مجلس تعطیل بشود چه نشود ما گراما را می خوریم و فرقی برای ما نمیکند که مجلس تعطیل بشود یا نشود عادت کردیم آمدیم اینجا برای کار این است که تعطیل برای هیچیک از طرفین تأثیری ندارد و از این جهت بنده بر خلاف وظیفه و وجدانی و کالت میدانم که تعطیل تمتد کنیم.

رئیس -- آقای معظمی هم مخالفید ؟

معظمی -- بلی

رئیس -- آقای مدرس

مدرس -- مخالفم .

رئیس -- آقای تقی زاده هم مخالفند ؟

تقی زاده -- بلی

رئیس -- آقای دشتی

دشتی -- بنده هم مخالفم .

رئیس -- آقای یاسائی

یاسائی -- مخالفم .

رئیس -- آقای حاج شیخ بیان .

حاج شیخ بیان -- مخالفم .

رئیس -- آقای آقا میرزا عبدالحسین

حاج میرزا مرتضی -- عرض کنم که ...

بعضی از نمایندگان -- آقای آقا میرزا عبدالحسین

شما نیستید .

حاج میرزا مرتضی -- آقای آقا میرزا عبدالحسین

را فرمودند به بخشید .

رئیس -- آقای معتضد استرآبادی .

معتضد -- مخالفم

رئیس -- آقای شیروانی

شیروانی -- آقایان مخالفین با تعطیل يك حدسیاتی

بیش خودشان میزنند و يك حسابهای پهلوی خودشان

میکند که گمان نمیکنم با حقیقت تطبیق بشود کرد برای

اینکه اصولاً حکومت ملی اقتدارش با خودش است حکومت

ملی هر وقت آن اقتدار ملی ازش سلب شد هر چه بخواهند

زور نگاهش بدارند نمیشود . حکومت ملی را همان

اقتداری که همراهش هست باید نگاه بدارد . حکومت ملی از يك

ماه یا بیست روز تعطیل آن تأثیری که آقایان تصور میکنند

در قضا یا داشته باشد ندارد . از این اشتباهات ما گاهی

میکنیم ولی وقتی که حساب میکنیم معلوم میشود که حساب مان درست بوده . آقایان اگر بصورت مجلس

وضعیات فعلی مالیه مملکت اجازه تعطیل نمیدهد تقاضای جلسه خصوصی هم شده است که آنجا مذاکره شود باین جهت بنده مخالفم .

رئیس -- آقای خواجوری

خواجوری -- اینجا مذاکراتی میشود بعضی از آقایان

میفرمایند بایستی تعطیل شود . بعضی میفرمایند نباید

شود و وضعیات مالی مملکت را تذکر میدهند و کلاهی

محترم میتوانستند در این چند ماهه پیشنهاد کنند . از

هیئت دولت بخواهند که تکلیف کنتراول دکتر میلیسپو

چيست . پس وقتی که بسکوت میگذرانند معنائش این

است که تماماً راجع باین موضوع بی طرف هستند .

آقایان وضعیت را مشاهده میکنند میتوانند تعقیب

کنند و به هیئت دولت تذکر بدهند که برای روز بیست و

هفتم برج تکلیف کنتراول امریکائی ها یعنی دکتر میلیسپو

را معلوم کنند یا رد شود یا قبول شود یا وارد مذاکره

بشوند . لهذا بعضی جور قضایا مربوط باین قبیل امور

نمیشود و باین گرمی هوا نمیشود کار کرد و همین مذاکراتی

است که قبل از دستور میشود چنانکه در این جلسات

ما هیچ کار نکرده ایم .

بعضی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است .

(بعضی گفتند کافی نیست)

رئیس -- گفته شد مذاکرات کافی است . آقای تقی زاده

راجع بکفایت مذاکرات فرمایشی دارید بفرمائید

تقی زاده -- بنده راجع بکفایت مذاکرات باین

جهت مخالفم که احساس میکنم دلیل موافقین همان است

که فرمودند هوا گرم است ولی دلیل مخالفین (آقایان

دیگر را نمیدانم) ولی خود بنده که مخالف با تعطیل

هستم دلایل و ملاحظاتم مطابقت نمیکند با مسئله گرما

یعنی مطالب مهمتر و اساسی تر بنظر بنده میآید که

آنها مانع از تعطیل کردن حالیه است در عین اینکه

بنده خودم طرفدار تعطیل هستم ولی نه باین زودی لهذا

میخواهم از آقایان تقاضا کنم که فرصت بدهند دلایل

های سه ماه چهار ماه پیش تا امروز مراجعه بکنند تصدیق میکنند که ما اگر بکماه هم تعطیل نکنیم نازه ده دوازده جلسه میائیم يك قدری صحبت قبل از دستور میکنیم والا در ظرف سه چهار ماه شما يك ماده قانون نگذارنده اید ....

بعضی از نمایندگان (بطور همه) -- اینطور نیست

شیروانی -- هزار مرتبه هم آقای حاج شیخ بیات

بفرمایند اینطور نیست عمل نشان میدهد که اینطور

هست . به گفتن بنده و جنابعالی تأثیری ندارد عرض

کنم بنا بر این وضعیت مملکت ما که در يك منطقه

واقع شده که وقتی گرما شدت کرد دیگر قابل زندگانی

نیست بعلاوه در این یکماهه ما اینقدر کار های مهمی

هم نمیتوانیم صورت بدهیم . آقای مدرس شنیدم فرموده

بودند هفته يك روز بیایند . آن کسی که در طهران میباشد و بیرون

بیرون هفته پنج روز می آید مجلس و کار میکنند چه

تفاوت میکنند که ما هفته يك روز بیائیم یا اینکه

تعطیل نکنیم و هفته سه روز بیائیم مجلس . اشخاصی که

طرفدار يك ماه تعطیل هستند میخواهند در ضمن يك

ماه تعطیل هم بکار های شخصی خودشان رسیدگی کرده

باشند هم استفاده کرده باشند که از این گرمای مهلك

نجات یافته باشند و هم اینکه وقتی يك مقدار تجدید قوا

کردند بهتر کار میکنند بنده معتقدم که آقایان اختلاف

نظر ها را همه را روی هم بریزند پنجاه روز و شصت روز

و چهل روز زیاد است بیست روز و هفته يك روز و

اینها هم فایده ندارد حد وسط این را بگیریم بکماه

تعطیل کنیم از بیستم محرم تا بیستم صفر بعد از یکماه هم

بیائیم مشغول کار شویم .

دکتر طاهری -- در عریض بنده يك سوء تعبیری کردند

اجازه میفرمائید ؟

شیروانی -- اسم که نبردم .

رئیس -- آقای معظمی

معظمی -- متأسفانه آقای طاهری این قسمت را فرمودند

و عقاید مخالفین هم گفته شود بعد هم رأی بگیرند حالا که در اول مجلس مطرح کردند برای این است که در اطرافش صحبت شود و دو باره تکرار می‌کنم که ملاحظاتی مخالفین خیلی مهمتر از این مطالب متعارف است رئیس -- رأی میگیریم بکفایت مذاکرات آقایانیکه کافی میدانند قیام فرمایند

(عده قلیلی برخاستند)

رئیس -- تصویب نشد. آقای مدس

مدرس - البته آقایانیکه میفرمایند هوا بکفایت سخت است تصدیق میکنم البته يك نقطه واقع شده ام که هوا سخت است ولی مملکت هم وقایعی دارد کارهایی دارد يك دفعه این است که چهار روز بیست روز تعطیل میکنیم هر چهار پنج نفر يك گوشه می‌افتیم شاید هم يك مطلبي که خیلی مهم باشد اتفاق نیفتد ولی از آنطرف هم ممکن است يك مطلب مهمی برای مملکت پیش بیاید شاهها هم همه معین شده‌اند برای مطالب مهمه مملکت و بنده فرمایش آقای شیروانی را تصدیق میکنم که انجام هم ندهند و نمیدهیم ولی معذک باید باشیم با انجام بدهیم یا ندهیم اگر بکلی تعطیل کنیم و متفرق بشویم و برویم بنده این را خوب میدانم یعنی مخالف وظیفه و مخالف اخلاق میدانم و هم حقیقه خلاف احتیاط عمل کرده‌ام لهذا عرض کردم که اگر آقایان بخواهند يك جهت جامعی را اتخاذ کنند این است که هفته يك روز را قبول کنند که بکلی متفرق نشوند که اگر مسئله اتفاق افتاد بشود زود اطلاع پیدا کنند و مطرح مذاکره بشود و مسئله را حل کنند این عرض بنده است و لهذا با تعطیل مستمر و لو بیکه هم باشد مخالفم و پیشنهاد هم میکنم که هفته يك روز باشد.

رئیس -- آقای محقق موافقید بفرمائید

محقق - بنده يك پیشنهادی هم عرض کرده‌ام و تعجب است که این تعطیل هم سال اولش نیست سالهای پیش هم

نخواستند حرف بزنند، نخواستند صحبت بکنند، نخواستند اقدام بکنند یعنی نخواستند دولت را وادار کنند و مداخله در مذاکرات آنها بکنند ولی همه با کمال بی صبری و نگرانی منتظرند که این کار عاقبت بخیر بشود و بيك جائی برسد و چون پس فردا از قرارى که صحبت شده است مدت کمتر تمام میشود یعنی موقع مرخصی امریکائیها میرسد پیش از آن مجلس باید تسکین خاطرى داشته باشد که اقلأ اولاً دولت خواهش بکند از هیئت محترم میسیون امریکائیها که از مرخصی خودشان استفاده نکنند و در عین اینکه مذاکرات جریان دارد این سه ماه را بخدمت خودشان مداومت بدهند. دیگر اینکه رئیس الوزراء، دولت تشریف بیاورند در مجلس و يك کلمه بگویند که خاطر ها را تسکینی بدهد که انشاء الله این مذاکرات بيك جای خونی منتهی بشود بنده شخصاً رأی میدهم که پس فردا تعطیل بشود یعنی بعد از تصویب اضافات وزارت فوائد عامه و خارجه که مانع بودجه است. این دو مسئله را بنده مهم میدانم و میدانم که اکثریت آقایان علاقه مندند باین دو موضوع لذا تقاضا دارم که از تعطیل استفاده بکنند ولی نه باین زودی خود بنده پیشنهاد داده ام از پنجم صفر تا آخر صفر یا اگر میخواهند از اول صفر تا آخر صفر تعطیل شود یعنی پس از اینکه این دو مسئله بيك چائی رسید

رئیس -- آقای آقا سید یعقوب مخالفید یا موافق؟

آقا سید یعقوب - موافقم

رئیس -- بفرمائید.

آقا سید یعقوب - يك فرمایشاتی آقای تقی زاده فرمودند که بنده موافق شدم. اینک فرمودند رئیس کمیسیون بودجه یا اعضاء کمیسیون بودجه گفته اند اگر مجلس تعطیل بشود بودجه ها میماند بچه دلیل رئیس کمیسیون بودجه یا مخبر کمیسیون بودجه گفته اند اگر مجلس تعطیل بشود کمیسیون تعطیل میشود؟! یکی از نظریات ما از تعطیل این بود که در کمیسیون بنشینیم و بودجه

را بگذرانیم. از کجا حضرتعالی استنباط کردید که رئیس کمیسیون بودجه و مخبر گفتند مجلس تعطیل بشود کمیسیون هم تعطیل میشود؟ خیر بنده که یکی از اعضاء کمیسیون بودجه هستم یا مخبر و رئیس کمیسیون بودجه قرارمان این بود که اگر مجلس تعطیل شد و وقتی پیدا کردیم بنشینیم بودجه ها را بگذرانیم. پس آقای تقی زاده این حکومت را که فرمودند بدون اطلاع ما بوده اما در مسئله دوم بنده خودم وارد در موضوعات نمیشوم مسئله همان بود که آن پیشنهاد را کردند در جلسه خصوصی صحبت بشود...

مدرس - حالا هم در جلسه خصوصی صحبت بدارید آقا سید یعقوب - پس آن مسئله را ما هیچ مربوط به این مسئله تعطیل نخواهیم کرد زیرا قانون اساسی این حق تعطیل را به مجلس داده است. قانون اساسی سابق بر ما بوده است بعد از ما هم هست. نه این است که ما باید قوانین را به اراده و میل خودمان تغییر بدهیم و هر روز برایش يك بازی در بیاوریم قانون اساسی این حق را ما داده است. غرض این است آن چیزی را که آقای تقی زاده دلیل قرار دادند اینکه ما تعطیل نکنیم آن از تکالیف قوه مجریه است. و هیچ مداخلتی در مملکت ما ندارد رفیق و آمدن آنها. ایران قبل از میسیون امریکائی بوده است بعد از آنها هم هست. دولت ایران مقدم تر است. دولت ایران مقدس تر است. ما باید طرفدار دولت باشیم. دولت را حفظ کنیم مواظب هستیم شرافت و حیثیت خودمان را حفظ کنیم هر جا که يك رخنه در شرافت و حیثیت خودمان پیدا بشود من با مشت بی حال خودم دندان او را خوردم میکنم و هیچ مداخلتی ندارد. بنده که مخالف با تعطیل بودم موافق شدم

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس -- آقای دشتی

دشتی - بعضی از آقایان و کلاء قانون اساسی را ملاک

قراردادند. قانون اساسی اجازه داده است که تعطیل بشود اما ما را الزام نکرده است که تعطیل کنیم... شیروانی - الزام است

دشقی - بعد هم بحسب نظامنامه های داخلی و رأی خود مجلس میتوانند تعطیل کنند. بعلاوه قانون اساسی برای چه این را نوشته است؟ برای اینکه تمام مجالس دین تعطیل میشود در تابستان و خوب هم هست که تعطیل بشود ولی در صورتی است که کارهای خودشان را انجام داده باشند. ما مهمترین کار مجلس شورای ملی را که عبارت باشد از تدوین بودجه هنوز نگذرانده ایم. بودجه ۱۳۰۶ که ما امروز درش هستیم هنوز بتصویب نرسیده است در صورتیکه تا امروز باید گذشته باشد. یک مجلسی که تا این اندازه اهمال و مسامحه کرده است در کار خودش این حق را ندارد. آقایان میفرمایند هوا گرم است. تمام زراع و تجار و کسبه ما در این گرما زندگانی میکنند. ما هم وکیل همین ملت گرسنه و بدبخت پاره نه هستیم. اینقدر زناکت مآبی برای چه؟! الان رعایای کرمان و دشقی و دشتستان در آفتاب سوزان و گرما دارند میمیرند از گرسنگی اعضای دوائر دولتی دارند قوی ادارات میمیرند ما نباید اینقدر نازک نارنجی باشیم. اگر یک عده حقیقه ناخوش باشند با طبیب بآنها اجازه داده باشد که بروند راحت کنند بیایند اجازه بگیرند بروند. و بنده آن قسمت را که آقای تقی زاده فرمودند آن را درجه اول مهم نمیدانم بنده دو جهت دارد که مخالفم یکی اینکه مجلس کارهای خودش را نکرده است و الان ما خیلی کارهای مهم و لازم داریم که بدبختانه انجام نشده است و متأسفانه نصف عمر مجلس صرف لطفهای قبل از دستور و مذاکرات بی ربط میشود و نتیجه هم نمیگیریم یکی دیگر هم اینکه باید تشخیص بدهیم که ما وکیل چه ملتی هستیم وقتی که ما کارهامان را نکرده ایم و تمام مردم دست و پایشان بسته است ما نباید اینقدر آقای زاده و لوس باشیم که بگوئیم چون

هوا گرم شده باید مجلس را تعطیل کنیم و برویم بی کار خودمان

آقا سید یعقوب - حالا مذاکرات کافی شد؟ رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات داده شده است.

حاج شیخ بیات - بنده مخالفم رئیس - بفرمائید

حاج شیخ بیات - بنده چون میخواهم جواب فرمایشات آقای شیروانی را مفصل تر عرض کنم برای اینکه پشت تریبون می فرمایند مجلس کار نمیکند و در روز نامه میفرمایند مجلس دیوانه شده بالاخره این ها هیچکدام خوب نیست برای مجلس شورای ملی، این است که بنده مجبورم عرایض خودم را راجع بعدم لزوم تعطیل خدمت آقایان عرض کنم و مخالفم رئیس - آقای مهدوی

مهدوی - بنده خواستم عرض کنم کثرت مذاکرات نقض غرض است یا رأی بدهند که تعطیل بشود یا رأی بدهند که تعطیل نشود. این مذاکرات بیشتر خودش باعث میشود که یک قانون مختصری هم که از کمیسیون بودجه پیشنهاد شده است نگذرانیم

رئیس - رأی میگیریم. آقایانیکه مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند)

رئیس - اکثریت است پیشنهادها فرائض میشود. (بشرح آتی خوانده شد)

پیشنهاد آقای تقی زاده: پیشنهاد میکنم تعطیل از پنجم صفر تا آخر صفر بشود:

پیشنهاد آقای فهیمی: بنده پیشنهاد میکنم مدت تعطیل از اول ماه صفر تا آخر ماه فروردین باشد.

پیشنهاد آقای معتمد استرآبادی: بنده پیشنهاد میکنم ناهروقت که مجلس تعطیل است کلیه ادارات دولتی هم

تعطیل شود. پیشنهاد آقای دشقی: بنده پیشنهاد میکنم از اول مرداد تا پانزدهم مرداد تعطیل شود.

پیشنهاد آقای محقق شیرازی: بنده پیشنهاد میکنم از ۲۰ محرم تا ۲۰ صفر تعطیل باشد

پیشنهاد آقای عمادی: بنده پیشنهاد میکنم از بیستم محرم الی بیستم صفر جلسات مجلس را هفته یک روز معین نمایند پیشنهاد آقای کازرونی: بنده پیشنهاد میکنم که جلسات عادی مجلس تا آخر ماه صفر هذمه السنه به هفته دو جلسه تقلیل یابد.

پیشنهاد آقای فیروز آبادی: بنده پیشنهاد میکنم که از غره شهر صفر تا آخر شهر صفر هفته یک جلسه در سه شنبه ها تشکیل شود و مابقی جلسات تعطیل شود.

پیشنهاد آقای فهیمی: بصره ذیل را بنده پیشنهاد میکنم که بلاوجه تعطیل مجلس اضافه شود. (خنده نمایندگان)

بعضی از نمایندگان - قانون نیست که بصره داشته باشد این پیشنهاد از کیست؟

رئیس - بخوانند معلوم میشود (بشرح آتی خوانده شد)

بصره - آقایانیکه قبل از این تاریخ از مجلس مرخصی گرفته اند و هنوز استفاده نکرده اند مدت تعطیل از مرخصی رسمی آنها کسر خواهد شد. فهیمی

پیشنهاد آقای شیروانی: بنده پیشنهاد میکنم از بیستم ماه محرم تا بیستم ماه صفر مجلس مطابق قانون اساسی تعطیل شود.

پیشنهاد آقای حاج میرزا مرعشی: بنده پیشنهاد میکنم می کنم تعطیل از بیستم محرم ۱۳۴۶ تا آخر صفر باشد.

پیشنهاد آقای عراقی: بنده پیشنهاد میکنم از بیستم محرم تا بیستم صفر تعطیل شود

پیشنهاد آقای زوار: بنده پیشنهاد میکنم مدت

تعطیل نمایندگان محترم از حقوق خود صرف نظر فرمایند.

پیشنهاد آقای مهدوی - پیشنهاد میکنم تا پانزدهم مرداد تعطیل شود.

پیشنهاد آقای اعتبار: پیشنهاد میکنم از اول صفر الی ۲۷ صفر مجلس تعطیل شود.

رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - بنده اگرچه توضیحانم را تا اندازه عرض کردم ولی از تطهائی که بعد از عرض بنده شد استنباط کردم که بکفتری سوء تفاهم شده. بنده عرض نکردم آقایان اعضاء کمیسیون بودجه نمیخواهند بودجه را بیاورند بلکه آنها کل میل را دارند ولی خودشان گفتند که این دو لایحه اضافه بودجه وزارت فواید عامه و خارجه عایق است و خوب است این دو موضوع را بگذرانیم تا بودجه را بیاوریم یا این است که بنده درست ملتفت نشدم آنچه را که آقای آقا سید یعقوب فرمودند که کمیسیون بودجه تقصیری ندارد بنده هیچ نوع تقصیری عرض نکردم کمیسیون بودجه دارد و خودشان همیشه اینطور فرموده اند مسئله دیگر اینکه بنده هیچ چیزی عرض نکردم که از آن استنباطی بشود که این امور مربوط باستقلال مملکت است یا خزانه در استقلال مملکت پیدا میشود بنده چنین چیزی عرض نکردم. بنده میدانم که ایران سابق بوده و بعد هم الشاء الله خواهد بود ولی ما هرکاری که ما در این مجلس می کنیم و هر قانونی که میگذرانیم یا هر نظارتی که می کنیم اگر در آنها يك نقصی پیدا شود در امور مملکت يك خللی وارد می آید. مثلاً اگر فلان لایحه مالیاتی نگذرد یا اگر حتی فلان لایحه سچل احوال که لازم است نگذرد البته يك اندازه. ما در مملکت خلل وارد می آید. این موضوع را هم عرض کردم که یکی از امور مهمه مملکتی است و البته خیلی هم مهم است. صحبتی هم که اینجا شد که نباید در کارهای قوه مجریه دخالت کنیم و این از کارهای قوه مجریه است عرض کردم

از بیستم محرم الی بیستم صفر چهل روز مجلس تعطیل شود بهتر است .

بعضی از نمایندگان - این که بگم میشود .

رئیس -- رأی میگیریم به پیشنهاد آقای تقی زاده از پنجم صفر تا پنجم ربیع الاول آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس -- تصویب شد . سایر پیشنهادها دیگر مورد ندارد .

زوار - پیشنهاد بنده راجع به تعطیل نیست بفرمائید قرائت شود

(پیشنهاد مزبور مجدداً به شرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم مدت تعطیل نمایندگان محترم از حقوق خود صرف نظر نمایند

رئیس -- بفرمائید

زوار -- تعطیل برای حفظ صحت نمایندگان محترم است . حقیقتاً این طور تشخیص دادیم که اگر مجلس را تعطیل نکنیم گرما ما را اذیت میکند و یکی از اصول قانون اساسی را هم اجراء کرده ایم بنابراین در اصل موضوع بنده مخالفت نکردم ولی خواهش میکنم آقایان موافقت بفرمایند با این پیشنهاد بنده که شاید ما بتوانیم ثلث دواجات اشخاص بی بضاعت را از این تعطیل تأمین کنیم اگر ما

حقیقتاً خودمان را نمایندگان آن نوده میدانیم که بی بضاعتند و هیچ ندارند تصور میکنم آقایان بایستی در این خصوص موافقت بفرمایند و این طور تصور کنند که بگم وکیل نشده اند و دچار انتخابات و پروپاگانداها بوده اند . بنا بر این بنده خواهش میکنم بنام سعادت يك عده که ما بتوانیم حقیقتاً آنها را از مرگ نجات بدهیم با این پیشنهاد بنده موافقت بفرمایند . زیرا اگر بگم ما حقوق بگیریم اهمیت نخواهد داشت لیکن بگمده را ما میتوانیم احیاء کنیم از این نقطه نظر بنده این پیشنهاد را کردم و اگر آقایان نمایندگان موافقت

که ما تا حالا دخالت نکرده ایم ولی معهداً بنده این را باید انکار کنم و قبول نکنم که اینکار از خصایص قوه مجریه است مجلس شورای ملی در هر قسم کارهای مملکتی نظر دارد مخصوصاً در اینجور کارهای مهم اساسی باید نظر داشته باشد و نباید از دخالت در حقوق خودش صرف نظر بکند . باین عنوان که از خصایص قوه مجریه است . این را هم لازم میدانم عرض کنم که بنده با اینکه معتقدم که این کار يك کار خیلی مهمی است هیچ اعمال تفویزی نسبت بدولت نکرده ام که شاید اگر حرف بنده تأثیری داشته باشد يك طوری بشود که بواسطه مذاکرات بین طرفین سر ریسمان بهم برسد . بنده هیچ نوع فشاری نخواستم بدولت یا برخوردمان وارد بیاورم ولی مقصود این بود که چون دو مسئله مهم در پیش است خوبست مجلس یکی دو هفته بایست روز دیگر تعطیل کند و باین جهت از پنجم صفر پیشنهاد کردم و همان نظریات و دلائلی را که پیشنهاد کنندگان در پیشنهاد ذکر کرده اند در اواخر صفر هم جمع است زیرا هم برج اسد است و هم ماه عزاداری و در هر صورت از پنجم صفر تا آخرش جامع نظریات اهل مجلس است یعنی مقصود اکثریت حاصل میشود و هفته يك روز را هم پیشنهاد میکنم مجلس تشکیل شود .

رئیس -- آقای روحی

روحی - عرض کنم که در این موضوع خیلی مذاکره شده ولی میخواهم عرض کنم که تعطیل بطوریکه در قانون اساسی نوشته شده است حتمی است . آقایان ملاحظه بفرمایند هوا گرم است و واقعاً گرما طاقت فرسا است و نمیتوانیم طاقت بیاوریم . حالا اگر آقای کازرونی میتوانند طاقت بیاورند بنده که نمیتوانم . بعلاوه مگر در نظر آقایان نیست که در دوره پنجم چهل روز مجلس تعطیل شد این پیشنهادی که آقای تقی زاده میفرمایند نا آن موقع هوا خنک شده است و بنده عقیده ندارم زیرا این نقض فرض است و گمان میکنم همانطوری که پیشنهاد شده بود

بفرمایند بنده بنام عموم ملت تشکر میکنم .

رئیس -- آقای کازرونی

کازرونی - بنده نمیخواهم عرض کنم که این پیشنهاد غیر عادلانه است این که بنده مخالفت کردم برای این بود که رأی نمیدهند بنا بر این چرا بخودمان زحمت بدهیم .

زوار - بنده بوجدان سرکار معتقد بودم که رأی میدهد روحی - بنده پیشنهاد تنفس میکنم

رئیس -- مخالفی ندارد؟

جمعی از نمایندگان - خیر

(در این موقع جلسه برای تنفس تعطیل و بد فاصله نیم ساعت مجدداً ریاست آقای دبیر نایب رئیس تشکیل گردید)

نایب رئیس -- پیشنهاد آقای زوار مجدداً قرائت و رأی گرفته میشود

(مجدداً خوانده شد)

نایب رئیس -- رأی میگیریم آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

نایب رئیس -- تصویب نشد . پیشنهاد آقای فیروز آبادی .

(بمخو ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم که حقوق بگمهاه تعطیل آقایان وکلاء تخصیص داده شود بانجام حقوق دوره بنده بساختن يك مریضخانه در حضرت عبدالعظیم

نایب رئیس -- بفرمائید

فیروز آبادی - اولاً میخواهم مسبوق کنم ذهن آقایان نمایندگان را از باب اشخاصیکه در این دهات بیرون حضرت عبدالعظیم مریض میشوند و ملتفت شوند که در بیرون شهر اشخاصی هستند که مریض میشوند و بواسطه نبودن

طیب و نداشتن پول و منزل در همان دهات میباشد و تلف میشوند و چه بسیاری هستند که می آیند در خیابانهای حضرت عبدالعظیم و می افتند و تلف میشوند و شاید خیلی از آقایان هم اطلاع داشته باشند . از آنطرف هم يك حقوقی است مال خود ملت آقایان وکلاء بزرگی کنند آقایان کنند که عموم ملت هم بدانند که غرض ما در این جایز اصلاحات چیز دیگری نیست این حقوق بگمهای را که ما تعطیل کردیم با حقوق خود بنده که شاید شش هفت هزار تومان است اینها را روی هم بگذارند و آن را يك مریضخانه بسازند و بدست و پنجهزار تومان آن را هم بجهت موقوفات آن معین کنند که سالی صد نفر از این فقرا و اشخاص بی بضاعت زارع یا رعیت معالجه بشود و این يك امر مهمی است و امیدوارم نظر بحسن ظنی که آقایان دارم این پیشنهاد رد نشود و قبول بفرمایند .

نایب رئیس -- آقای ارباب کیخسرو

ارباب کیخسرو - بنده در حالی که تقدیس میکنم نظر آقای فیروز آبادی را ولی نمیدانم میشود باین پیشنهاد رأی داد یا نه ؟ تصور بفرمائید رأی دادید بحقوق اشخاص آنوقت چه صورت پیدا خواهد کرد ؟ البته مال خودشان را نمکن است ولی مال دیگران را بطور میشود رأی داد و بنده تصور نمیکم اصلاً باین پیشنهاد بشود رأی گرفت .

شیروانی - بنده در قسمت رأی عرض دارم استدعا میکنم تجزیه بفرمائید بکسبمت راجع بخودشان است و بکسبمت راجع بدیگران پیشنهاد میکنم تجزیه شود فیروز آبادی - این راه قبول دارم

نایب رئیس -- آقای زوار

زوار - بنده قبل از اینکه آقای شیروانی تذکر بدهند عرض میکنم حضرت آقای فیروز آبادی در دوره سوم که وکیل بودند حقوق نگرفتند و در اداره مباشرت تمرکز دارد . در این دوره هم نگرفتند و اگر نمیخواستند از شش

هفت هزار تومان حقوق خودشان بنام ملت صرف نظر نمیکردند و بنده بالصراحه بکنفر نمانده را که از شش هفت هزار تومان حقوق خود صرف نظر میکند تقدیس می کنم ...

خطیبی - گرفته اند.

زوار - خیر نگرفته اند.

فیروز آبادی - آقای ارباب حاضرند بنده نگرفته ام

نایب رئیس - راجع بخودشان که رأی لازم نیست آقای عراقی

عراقی - این قضیه را همانطور که فرمودند نمیدانم میشود رأی گرفت یا نه؟ بودجه را مجلس تصویب کرده است راجع بحقوق اشخاص. بنده رأی بدم حق دیگری را بمصرف دیگری برسانند بنده نمیدانم اصلاً باین چه قسم میشود رأی داد؟ این پیشنهادی که حقوق دیگری را بیک مصرفی که بک کسی صلاح میداند برسانند این چه ترتیبی است! حق خودم را ممکن است همانطور که آقای فیروز آبادی واگذار کردند ولی راجع بحقوق دیگران چطور بنده میتوانم رأی بدم. اصلاً مطرح شدن این پیشنهاد نمیدانم چه شکل میشود؟

نایب رئیس - عجله آنچه که مطرح است این است که آیا این پیشنهاد قابل رأی هست یا نه

بعضی از نمایندگان - نیست

مدرس - قابل رأی نیست. اجازه میفرمائید؟

نایب رئیس - بفرمائید

مدرس - عرض کنم این پیشنهاد قابل رأی نیست زیرا اینکه آقای فیروز آبادی میفرمایند البته آن اندازه که نسبت بخودشان است رأی کسی را نمیخواهد و خودشان مختارند ولی آن اندازه که متعلق بغیر است که رأی کسی درباره اش مؤثر نیست لذا این پیشنهاد قابل رأی نیست.

فیروز آبادی - اجازه میفرمائید؟

نایب رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - بنده نمیدانم چطور رأی مجلس در همه جا مطاع و متبع است اما اینجا متبع نیست! در وقتی که میگویند سیصد تومان بگیرند رأی مجلس مطاع و متبع است اما وقتی که میخواهند بکجا تعطیل کنند و آن حقوق بک ماه را تخصیص بدهند بیک کار اساسی مطاع و متبع نیست. اگر رأی مجلس مطاع است در همه جا هست و اگر نیست هیچ جا نیست تجزیه یعنی چه؟

نایب رئیس - رأی میگیریم به اینکه پیشنهاد آقای فیروز آبادی قابل رأی هست یا نه؟ آقایانیکه این پیشنهاد را قابل رأی میدانند قیام فرمایند (عده قلبی قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب نشد. در جلسه گذشته راجع بلائحه دوازدهم پیشنهاد کفایت مذاکرات شده ولی رأی گرفته نشده است عجلتاً رأی میگیریم بکفایت مذاکرات آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. پیشنهاد آقای فیروز آبادی.

(مضمون آتی قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که نارتنه ۳ داده شود و مابقی بماند تا بودجه کل تصویب شود

نایب رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - عرض کنم غرض از تصویب دوازدهم ها این است که بکعده از اشخاص بی چیز فقیر در ادارات مستخدم هستند که ماهی ده تومان، بیست تومان، چهل تومان، پنجاه تومان حقوق میگیرند و باید حقوق آنها را بموقع داد ولی بکعده دیگر هستند که دویست تومان سیصد تومان حقوق میگیرند آنها ممکن است بکجا، دو ماه، خودشان را حفظ کنند تا اینکه بودجه بیاید به مجلس و از تصویب مجلس

بگذرانیم.

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای فیروز آبادی آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (عده قلبی قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای مدرس

بخیر ذیل خوانده شد

پیشنهاد میکنم به یک دوازدهم رأی گرفته شود.

نایب رئیس - بفرمائید

مدرس - علتش معلوم است چون فعلاً هفت هشت روز باخر ماه اول مانده است. این را تصویب میکنیم این بکجا را بگیرند بدهند و تا آن بکجا بعد سر بیاید پنجم ربیع الاول است و ما خدمتشان میرسیم و دوباره تصویب می کنیم بدهند. دیگر چرا سلف تصویب کنیم؟

نایب رئیس - آقای یاسائی

یاسائی - اگر رأی نمیدادیم که از پنجم صفر مجلس تعطیل شود ما هم موافقت میکردیم که یک دوازدهم کافی است ولی وقتی که رأی دادیم از پنجم صفر مجلس تعطیل شود ممکن است در ضمن تعطیل اعتباراتی دولت بخواند و مجلس هم نیست که تصویب کند پس بهتر این است که همان دو دوازدهم تصویب شود و انشاء الله بودجه ها هم تصویب میشود و دیگر محتاج باین که یک دوازدهم یا دو دوازدهم تصویب کنیم نخواهیم بود.

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای مدرس

آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند (عده کمی برخاستند)

نایب رئیس - تصویب نشد. بصره پیشنهادی

آقای احتشام زاده

بعضی از نمایندگان - نیستند

نایب رئیس - بصره پیشنهادی آقای مهدوی

(بشرح ذیل خوانده شد)

بگذرد اما اشخاصی که دارای رتبه سه و دو هستند حقوق آنها خیلی کم است. اگر بنا بشود حقوق آنها داده نشود اسباب زحمت است و همچنین حقوق نظامیان و امنیه و نظمیها که داده نشود اسباب زحمت آن بیچاره ها است. باین ملاحظه بنده پیشنهاد کردم که حقوق رتبه یک و دو و سه باضافه حقوق نظامی و قزاق و آژن ... چند نفر از نمایندگان - نظامی است قزاق نیست فیروز آبادی - بله. نظامی. حقوق اینها داده شود و مابقی بماند تا بودجه کل از مجلس بگذرد باین جهت بنده این پیشنهاد را کردم

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده باین فلسفه که آقای فیروز آبادی در نظر دارند اگر عرض کنم ضرر این مطالب بیشتر از این است تصدیق بفرمائید. خدا شاهد است بنده حضرتعالی را تقدیس میکنم و عقیده جنابعالی را مقدس و محترم میشمارم ولی بقدری وقت مجلس را به لااوائل بنده میگذرانم که اندازه ندارد مثلاً تعطیل میخواهند بکنند بیست تا پیشنهاد میشود که تعطیل باید صبح شود یا عصر. این معنی دارد؟ اما راجع باینکه میفرمایند حقوق رتبه دو و سه داده بشود. آقا همایان کسی که در رتبه پنج یا شش یا هفت واقع شده است همان بیچاره هم عائله دارد. زن دارد، بچه دارد، نوکر دارد وقتی هم فکر میکنید می بینید خرج آن هم بارتبه سه مساری است. همان اندازه که رتبه سه و دو معطل است رتبه پنج و شش هم معطلند. شما خیال میکنید از این حقوق دولتی آنها میتوانند سرمایه برای خودشان تهیه بکنند؟ ممکن نیست پس در واقع حقوق آنها مضاف عائله شان میشود. عائله هم که در رتبه شش و هفت هستند مثل همان عائله رتبه دو و سه است. چه فرقی مامیتوانیم اینجا بگذاریم؟ پس بهتر این است که ما کمتر وقت مجلس را صرف این پیشنهادها بکنیم و سعی کنیم در قانون

پیشنهاد می‌نماید تبصره ذیل ضمیمه شود :

بودجه ارزاق بیش از ماهی ده هزار تومان نباید از اول امرداد تجاوز نماید و همچنین بودجه حمل و نقل سرویس ارزاق با ملاحظه خریداری صد هزار تومان قیمت بنزین در سال بیش از چهار صد و پنجاه هزار تومان نشود .

نایب رئیس - بفرمائید .

مهدوی - بنده خوب نمی‌دانم که گفته شود بودجه ارزاق يك بودجه ایست که جزو بودجه دولتی نیست و بالتبعیجه مال اهالی طهران و ایران دارد تفریط میشود کمیسیون محترم بودجه شش ماه در این کار اوقات صرف کرده و بالاخره بجائی رسید که بروند مطالعه کنند و بودجه ارزاق را دوباره بیآورند ولی متأسفانه این کار نشد . بعد از اینکه در کمیسیون آن داد و فریادها شد و در مجلس بعضی از آقایان اظهاراتی کردند معذک باز بنده می‌شنوم ناهار اداره ارزاق که سالی نه هزار و شصت تومان بوده باز باقی است باز بنده در خیابان های شهر که راه می‌روم می‌بینم که جوانهای خیلی شیک که باید توی خیابان راه بروند با اتومبیلهای اداره ارزاق که مال مملکت و مال آن بیوه زنها است دارند حرکت میکنند و هیچ توجهی به حرفهای کمیسیون بودجه نشده است . آیا کمیسیون بودجه همه اش نامربوط گفته؟! نه هزار و هشتاد تومان ناهار اداره ارزاق معنی ندارد . اداره ارزاق ناهار میخواهد چه بکنند؟ این است که برای اینکه يك فشاری باشد که وزارت مالیه راجع با اداره ارزاق در ظرف چند روز این کار را انجام بدهد و مثل آن اعتبار يك دوازدهم اولی که بر حسب پیشنهاد آقای مدرس قرار شد که دولت برود يك ترتیبی بدهد و متأسفانه هیچ ترتیبی داده نشد و اگر بخوام عرض کنم که در ولایات با سم جزاری یا حرازی تریاک که متأسفانه نمی‌دانم لغتش چیست ...

بکنفر از نمایندگان - جزاری

مهدوی - و اصلاً شاید صحیح هم نباشد . با سم

کار اقتصادبانان هم درست میشود این است که بنده جداً استدعا دارم آقایان کمک کنند خود آقای وزیر مالیه هم کمک کنند که این تبصره تصویب شود

شیروانی (مخبر کمیسیون بودجه) - عرض کنم که در موضوع اداره ارزاق در چند جلسه این جا قبل از دستور يك مذاکرانی شد و مخصوصاً يك روز آقای احتشام زاده در این باب صحبت هائی کردند که بنده اجازه خواستم جواب عرض کنم ولی موقع بدست نیامد که از طرف کمیسیون توضیحاتی داده شود . از روز تأسیس اداره ارزاق در این مملکت بودجه اداره ارزاق نه به کمیسیون و نه به مجلس شورای ملی و نه حتی بوزارت مالیه داده نشده . وزارت مالیه هم از بودجه روز افزون اداره ارزاق اطلاع ندارد باین معنی که در سه سال یا چهار سال پیش شاید بودجه فعلی اداره ارزاق عشر این مبلغی بوده است که حالا پرداخته میشود و در ظرف چهار سال ده برابر فرق کرده کمیسیون بودجه همانطور که نماینده محترم لطفاً فرمودند باینده کمک کردند و با فشاری هائی کردند یعنی کمیسیون بودجه از موقع تشکیل تا امروز شاید صدها هفتاد و پنج قسمت وقت خودشرا صرف بودجه اداره ارزاق میکند صرف جنک و مبارزه با اداره ارزاق میکند و بالاخره ارزاق هم کاملاً مقاومت کرده و تا امروز هنوز موفقیت حاصل نکردیم که بودجه ارزاق را درست کنیم و اداره ارزاق هم کاملاً در مقابل ما مقاومت میکند و در مقابل ما اسکاندال میکند تقنین و دسیسه کاری میکند . یعنی وقتیکه ما میگوئیم بودجه اداره ارزاق را تقلیل کنید میروند بیست و پنج نفر مفتش ماهی دوازده تومانی را از کار خارج میکنند و آنها میریزند در مجلس جلو و کلاه را میگیرند و نتیجه این میشود که فرضاً یکی از رفقا میگوید آخر آقایان این بدبخت ها را چرا این طور می کنید میگوئیم ما راجع باین ها حرفی نزده ایم . اداره ارزاق يك کفیل دو نفر رئیس و چهار نفر هم معاون دارد

و مثلاً اگر یکی از اینها ناخوش شود اگر بگوئیم چرا بودجه ارزاق را بیآورید میگویند چون معاون امروز حالش بهم خورده نتوانستیم بیآوریم . میگوئیم آقا يك معاون دیگر يك کفیل دیگر شما که خیلی دارید . نمی آورند و تا امروز موفق نشده ایم که بودجه ارزاق را بیآورند . آقای وزیر مالیه حقیقه و انصافاً از سه ماه قبل که ایشان را ما متوجه کردیم به وضعیت بودجه ارزاق خود ایشان نسبت بما کمک هائی کردند و همینطور شخص رئیس مالیه از انصاف نباید گذشت که شخص دکتر میلسیو این اداره را در تحت مسؤلیت دیگری اعم از ایرانی یا امریکائی گذاشته که مشغول است . خود رئیس کل مالیه در کمیسیون بودجه در حضور خود ما تصدیق کرد که این بودجه متناسب با وضعیت این مملکت نیست و بداست و الان مدتی است عده مفتش فرستاده در اداره ارزاق و مشغول يك کار هائی هستند همینطور وزارت مالیه اقداماتی کرده ولی عرض کردم اداره ارزاق در تحت تأثیر آن کپانی سابق بوده است و رئیسش هم يك امریکائی بوده است . . . بعضی از نمایندگان - حالا هم هست

مخبر - اداره ارزاق کاملاً دارد مقاومت میکند در مقابل وزارت مالیه و کمیسیون بودجه .

کازرون - و مجلس .

مخبر - و بنده اگر بخوام وارد در خرابی این اداره بشوم شاید سه روز باید حرف بزنم . بنده کاملاً مطالعه کرده ام در جزئیاتش از دینار و قطمیرش . از اُفت انبار بوجاری ، کوفی تمام کار انتفاعی و اداری ، تمام اینها را بنده درش زحمت کشیده ام و درش کار کردم و شبها زحمت کشیدم و صورت برداشتم و بهمین مناسبت عرض میکنم که اداره ارزاق این مملکت ممکن است با عشر بودجه فعلی اداره بشود و يك عایدی سرشاری هم با این رویه که الان دارند برای دولت میشود تهیه کرد یعنی با این قیمتی که الان نان را میفروشند . بنده اینجا در مقابل ملت نهاده میکنم که اداره ارزاق . با عشر بودجه فعلی اداره میشود و

عایدی هم برای مملکت تهیه میشود این وضعیت اداره ارزاق است لازم است عرض کنم يك اداره دیگری هم هست که نظیر اداره ارزاق است و آن اداره طرق است که يك اداره خودسری است و در تحت تأثیر رئیس امریکائی خودش تا کنون هیچ در تحت نظارت و دیسپلین نیامده و خراب تر از آن اداره است. این دو اداره اصلاً بودجه اش به مجلس نیامده پیشنهاد نمایند محترم البته صحیح است زیرا انکار بدیهیات را نمی توان کرد. لیکن بنده نمیدانم چطور می توانیم این پیشنهاد را به دو دوازدهم و به بودجه مملکتی ارتباط دهیم. مگر اینکه يك پیشنهادی تهیه شود که مراد بکنند یعنی گفته شود که دو دوازدهم شامل اداره ارزاق و طرق هم خواهد شد و الا چون بودجه این دو اداره شامل بودجه مملکتی نیست از این جهت این پیشنهاد ایشان به عقیده بنده موردی ندارد. خوبست يك پیشنهاد با يك طرحی با توافق نظر دولت تهیه شود که تکلیف این دو اداره را معین کند. بنده اینجا صراحتاً عرض میکنم که اداره ارزاق متمرد است. بودجه اش هم جزو بودجه مملکتی نیست و باید يك فکر اساسی کرد. از این جهت بنده نمیتوانم این پیشنهاد را حالا قبول کنم.

مهدوی - اجازه میفرمائید؟ در عرایض بنده سوء تفاهم شده

وزیر مالیه - پیشنهاد آقای مهدوی و توضیحاتی که مخبر محترم کمیسیون بودجه بیان کردند هر دو بعقیده بنده از نقطه نظر توضیح معایب گذشته اداره ارزاق و اصلاحاتی که لازم است بموقع و بجا است. ولی همانطوری که آقای شیروانی در ختام مذاکراتشان گفتند این مسئله با دو دوازدهم هیچ ارتباطی ندارد. اگر آقای مهدوی لطف بفرمایند و این پیشنهاد خودشان را مسترد بفرمایند و اگر آقایان نمایندگان محترم باین پیشنهاد رأی بدهند نتیجه این میشود که اصلاً معلوم نمیشود که بالاخره این مؤسسه که موجود است و نان شهر طهران را اداره

بنده دستور العمل داده ام که آن بودجه را تهیه کنند و عنقریب هم خواهد آمد. و باز اگر در این بودجه هم شما دیدید يك اضافاتی هست ممکن است حذف کنید ولی بگذارید کار از روی ترتیبات و اصول درست شود و الا تولید زحمت خواهد شد. ما همه با شما در عین موافقیم ولی حالا نمائیم که این پیشنهاد و تبصره را پس بگیرد زیرا وقت خیلی کم است و هوا گرم است. و نظریه شما البته در موقعش نامین خواهد شد. مهدوی - چون سوء تفاهمی در عرض بنده شده لازم است توضیحی عرض کنم.

یک نفر از نمایندگان - توضیح در این جا موردی ندارد.

مهدوی - چون سوء تفاهم شده است لازم است عرض کنم که بنده میدانستم بودجه اداره ارزاق جزو بودجه مملکتی نیست ولی يك جائی که پنج میلیون و نیم بخودی خود مقروض میشود باید برایش يك فکر حساسی کرد.

وزیر مالیه - این تقصیر اداره ارزاق نیست. تقصیر آنکسی است که این پول را داده.

مهدوی - بنده پیشنهاد را مسترد میدارم مشروط بر اینکه تا يك دوازدهم جدیدی که به مجلس میاید حضرت والا جد بفرمایند که تکلیف این اداره مستقل را معلوم کنند زیرا بالاخره چیزی که داده میشود و خرج میشود مال مملکت است.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای فرهمند (بشرح آتی خوانده شد)

بنده تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم. دولت مجاز است حقوق اعضاء و اجزاء جزء وزارت خانها را نصف در پانزدهم ماه و نصف دیگر را در آخر ماه بپردازند.

نایب رئیس - آقای فرهمند. مخبر فرهمند - بنده با اینکه اطمینان ندارم که این پیشنهاد بنده قابل توجه شود ولی ناگزیرم که توضیح

عرض کنم. البته آقایان مستحضرنند که حقوق يك قسمت از اعضاء جزء وزارت خانها خیلی کم و از هشت تومان و نه تومان شروع میشود و غالباً به اشل نمیرسد و بعلاوه حقوقشان هم در آخر ماه پرداخته نمیشود و در ظرف چهل یا پنجاه روز داده میشود در صورتیکه يك مستخدم جزء این اندازه استطاعت ندارد که پنجاه روز تحمل کند بدون اینکه باو حقوق داده شود. و باحقوق کم مجبور است که تمام اثاثیه خودش را در بانکهای رهنی بگذارد و تومانی پنج شاهی دهشاهی استقراض کند و پس از سه ماه ناچار است يك مقدار از حقوقش را در مقابل فرع قرضش بدهد. از این جهت بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم.

وزیر مالیه - اگر مقصود نمایند محترم این است که مجلس این اجازه را بطور قطع بدوات بدهد یعنی اعم از اینکه اعتبار تصویب شده باشد یا نشده باشد دولت حق دارد حقوق اجزاء جزء را در هر پانزده روز به پانزده روز بپردازد این يك مسئله خیلی خوبی است که اسباب رفیه حال مستخدمین جزء است. و بنده هم شخصاً موافقم نمیدانم نظر کمیسیون بودجه چیست آیا مخبر موافقت میکنند یا نه؟ ولی اگر مقصود چیز دیگری است که بنده نمیدانم خوبست توضیح بدهند عبارت ماده مافی آن مقصودیکه بنده عرض کردم نیست. اگر مقصود آن همانست که بنده عرض کردم ممکن است به آقای مخبر کمیسیون مراجعه کنید و در پیشنهاد اصلاحی نشود. اگر مقصود این است بنده موافقم.

مخبر - عرض میکنم ظاهراً مقصود همین است. آقای دادگرم عین همین پیشنهاد را تهیه فرموده بودند که تقدیم کنند خود بنده هم اساساً موافقم. منظور همین است که دولت انتظار تصویب بودجه بايك دوازدهم را راجع باجاء جزء؛ سرایدار و فرانش نداشته باشد سابقاً هم همینطور بوده است که حقوق اجزاء جزء وزارتخانها هر پانزده روز به پانزده روز از طرف دولت داده میشد و انتظار هم نمیکشیدند که بايك دوازدهم دوازدهم بگذرد

و همان طوری که فرمودند با وضعیت کنونی و جریان فعلی وزارتخانهها امروز که مابک دوازدهم را تصویب کنیم نادوسه ماه دیگر هم حقوق داده نخواهد شد. زیرا تا سیر اداری را تکمیل کنند دو سه ماه طول دارد تا حقوق بگیرند و بدیهی است بکنفر عضو که هشت نه تومان حقوق دارد نمیتواند تأمل کند و تصور می کنم مقصود ایشان همین باشد و باینکه خیال میکنم پیشنهادشان هم وافی مقصود هست مع هذا خوب است پیشنهادشان را به بنده لطف کنند نایبیم

نایب رئیس -- آقای روحی پیشنهاد جنابعالی هم قرائت بشود؟

روحی -- بلی

(شرح ذیل قرائت شد)

بنده بر پیشنهاد آقای فرمند علاوه میکنم که کلیه اشخاصیکه بدون رتبه حقوق میگیرند اعم از آژان و اجزاء اداری و غیره

روحی -- عرض میکنم یک مرتبه دیگر هم بنده پیشنهاد کردم که کلیه اشخاصیکه دون رتبه حقوق میگیرند از قبیل آژانها و مستخدمین جزء و مخصوصاً آژانها که همه آقایان میدانند چه وظیفه سنگینی را در این مملکت انجام میدهند حالا که اضافه حقوق داده نمی شود لا اقل بازده روز به بازده روز حقوق به آنها داده شود.

مخبر -- بنده گمان میکنم که پیشنهاد آقای فرمند شامل همه مستخدمین جزء میشود و نظریه آقای روحی را نامین میکند

(پیشنهاد آقای فرمند که از طرف آقای مخبر اصلاح شده بود مجدداً بشرح ذیل خوانده شد)

بنده تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم دولت مجاز است هر ماه حقوق مستخدمین جزء دولتی را نصف در بازدهم و نصف دیگر در آخر هر ماه بپردازند.

مسئله هیچ مخالف با قانون اساسی نیست. زیرا کاملاً بر طبق نظریه و مطابق رأی مجلس است منتها اگر يك وقتی در جریان کار يك بودجه آمد و حقوق مستخدمین جزء تغییر کرد، کم شد یا مثلاً عده شان تقلیل پیدا کرد قطعاً در تبصره مؤثر خواهد بود.

نایب رئیس -- مقصود پیشنهاد کننده هم این بوده است که پس از تصویب مجلس باشد.

عراقی -- بدون تصویب مجلس نمیشود.

مخبر -- بنده نمیدانم مقصود از تصویب مجلس چیست مقصود از تصویب مجلس رأی دادن اکثریت است يك موضوعی مثلاً اگر بهمین تبصره که بنده قبول کردم (که حقوق مستخدمین جزء را تا آخر سال ۱۳۰۶ وزارت مالیه بازده روز بپردازد) رأی بدهد همین تصویب مجلس شورای ملی است و البته مطاع است و اگر هم رأی نداد حکم این را دارد که مجلس تصویب نکرده. مقصود این است که اگر باین تبصره رأی داده شد مجلس شورای ملی تصویب کرده است که باین مستخدمین تا آخر سال استثنائاً بدون اینکه منتظر تصویب يك دوازدهم باشند حقوق داده شود.

جمعی از نمایندگان -- رأی بگیرید.

مخبر -- اول باید به ماده رأی گرفت.

نایب رئیس -- پیشنهاد شاهزاده محمد ولی میرزا (بشرح ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم قوای تأمینیه مملکت لشکری، امنیه، نظمیه و اعضاء کمرکات در تمام سرحدات مادامی که بودجه کل مملکتی بتصویب نرسیده است همه ماهه از قرار يك دوازدهم برداشته شود.

(همهمه نمایندگان)

مدرس -- چرا.

محمد ولی میرزا -- توضیح باید بدهم.

مدرس -- بنده پیشنهاد ختم جلسه میکنم.

نایب رئیس -- آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا -- قسمت عمده نظر بنده در پیشنهاد آقای فرمند نامین شده و بنده هم قبلاً این تبصره را عرض کرده بودم. مسئله در این است که آقایان دقیق نمیشوند. اگر بروند و تحقیقات بیشتری بکنند و در صورت و ارقامی که در وزارت مالیه موجود است تجسس و تعمق بکنند آنوقت مسبق خواهند شد که این اصول يك دوازدهم که مابین شکل تصویب میکنیم تا چه اندازه در سال ضرر مالی و مادی برای مملکت و مردم دارد. مطالب را بطور اصول تئوری گفتن درد را علاج نمیکند بنده عرض میکنم با این اصول مسئله قند و شکر و این انحصاراتی که ما داریم در سال متجاوز از پنج کرور فاجاق میشود....

بعضی از نمایندگان -- (با همهمه) چه ربطی بین موضوع دارد!؟

محمد ولی میرزا -- بنده خودم اطلاع دارم که در سواحل و بنادر بواسطه فلان مأمور گمرک و فلان مأمور سرحدی که ماهی بیست تومان، بیست و دو تومان حقوق دارد و بواسطه اینکه همین حقوق جزئی که مادون اشل است از نقطه نظر بطوع تصویب و بطوع جریان کار دو ماه سه ماه عقب می افتد و بآنها نمیرسد ممکن نیست با کمال صداقت خدمت کنند و وظائف خودشان را صحیحاً انجام بدهند. ما باید مسائل را از نقطه نظر عملی بودن حساب کنیم و به بینیم که با این ترتیب تا چه اندازه ضرر است. بنده عرض میکنم وقتی ما يك چیزی را تصویب کنیم این در واقع اشکالی ندارد زیرا حقوقی است که ما خردهمان تصویب کرده ایم وقتی ندادیم نمیدهند وقتی هم تصویب کردیم اشکالی ندارد.

(در این موقع عده از نمایندگان از مجلس خارج شدند)

نایب رئیس -- آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - عقیده بنده است که شاهزاده محمد ولی میرزا بك كاری کردند که مجلس را از اکثریت انداختند. ما این جا سعی کردیم که این يك دوازدهم بگذرد و تصویب شود. آنهم باین وضع از بین رفت. و باین ترتیب خورده خورده پس فردا رأی میگیریم که اصلاً بودجه لازم نیست. بنده با پیشنهاد آقای فرهمند هم مخالفم اگر بنا باشد که ما این طور رأی ها بدهیم تا آخر دوره باید معطل بمانیم. بنده مخصوصاً عرض میکنم که تمام بودجه ها و تصویبات مالی و همه مسائل باید بیاید در کمیسیون بودجه و در مجلس و از این جا هم باورقه بگذرد و تصویب شود. بنده جداً مخالفم که ما این حق خودمان را از دست بدهیم

بعضی از نمایندگان - صحیح است.

آقا سید یعقوب - بنده با آقای شیروانی مخبر کمیسیون بودجه هم که پیشنهاد را قبول کردند مخالفم. و رأی نخواهم داد. این ترتیب معنی ندارد! یعنی چه! امروز این آقا پیشنهاد میکند که اعضاء جزء خارج شوند. دیگری پیشنهاد می کند نظمی استثنای شود. فردا آن آقا میگوید معارف هم خارج شود. همینطور همه کم کم خارج و استثنای میشوند آنوقت علی می ماند و حوضش. و فقط چیزی که برای ما باقی خواهد ماند آمدن بمجلس است و گرما خوردن و این هیچ خوب نیست

مخبر - اجازه میفرمائید جواب عرض کنم

شریعت زاده - بنده اخطار دارم.

نایب رئیس - بفرمائید.

شریعت زاده - چون این پیشنهاد حاکی از این است که قبل از تصویب مجلس شورای ملی مطابق وضعیانی که پیش میآید وجوهی پرداخته شود و این مخالف قانون اساسی است از این جهت قابل رأی گرفتن هم نیست.

مخبر - عرض میکنم در پیشنهاد اولی که آقای آقا سید یعقوب به بنده تعرض فرمودند که چرا قبول کردم

تصویب میکنید همان حقوق و بودجه سنه ۱۳۰۴ را تصویب میکنید و اضافه بکسی نمیدهد در صورتی که بعضی از اعضاء حقاً استحقاق اضافه را ممکن است پیدا کرده باشند ولی با این ترتیب بانها داده نمیشود. پس اصل يك دوازدهم بصالح مملکت است چیزی که ممکن است ضرر بمالیه مملکت زند همان بطوء جریان مالیه است. بطوریکه شما که امروز این بودجه را تصویب می کنید دوماه دیگر ممکن است حقوق بدهند. و این هم مربوط بخزاین وزارت مالیه است و جبهه المله های ما اینقدر سنک ازرا بسینه میزنند شما خوبست جلو این خرابی و این بطوء جریان را بگیری

نایب رئیس - پیشنهاد ختم جلسه شده است عده هم برای مذاکره و رأی کافی نیست.

بعضی از نمایندگان - خوبست قدری تأمل بفرمائید تا آقایان تشریف بیاورند.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای تقی زاده.

(بمضمون آنی قرائت شد)

پیشنهاد می کنم هر وقت دوازدهم در مجلس تصویب شد کتباً و ناکرافاً امر داده شود حقوق مستخدمین جزء که دون رتبه هستند در تمام مملکت فوراً منتهی تا سه روز پرداخته شود.

نایب رئیس - آقای تقی زاده

تقی زاده - نظری که بنده دارم نظر اساسی و کلی است و شاید قابل بحث باشد. بعضی از آقایان شاید نظرشان این باشد که این پیشنهاد مخالف قانون اساسی نیست. ولی بنده نظرم این است که مخالف است در این صورت عیبی ندارد که در خود مطلب قدری بحث شود. آقای مخبر کمیسیون اظهار کردند که عمده مسئله و خرابی در بطوء جریان است. اگر مقصود این است بسنده پیشنهاد کردم همان روزی که يك دوازدهم تصویب میشود در تمام مملکت امر داده شود که حقوق مستخدمین جزء را منتهی در ظرف سه روز

بپردازند. اما در اصل مسئله بدون اینکه بنده نخواهم جواب آنچیز هائی که از متن موضوع خارج است بدهم لازم است عرض کنم بالاخره يك روزی باید این مسئله را در مجلس بحث کرد. بعضی از آقایان همچو تصور میکنند که مجلس همه حقوق را دارد و هر چه رأی داد و تصویب کرد همان رأی مجلس است ولو اینکه رأی بدهد که دولت از حالا تا پنجسال دیگر می تواند صد تا دوست تا امتیاز بدهد بدون اینکه آن امتیازات به مجلس بیاید یا اینکه مجلس رأی بدهد که صد تا عهد نامه دولت می تواند بدون اطلاع مجلس به بنده. یا اینکه دولت می تواند فلان کار را بکند. خیر به عقیده بنده این طور نیست و آنچه که محتاج به تصویب مجلس یعنی در هر دفعه منحصرأ باید به تصویب مجلس برسد. مجلس نمی تواند این را هم برای يك مدتی مثلاً از حالا تا ده ماه دیگر اجازه بدهد که هر وقت میخواهند پول بدهند و بگویند مجلس رأی داده است. این ترتیب مخالف اصل صدم متمم قانون اساسی است که مینویسد هیچ چیزی به خزانه دولت حواله نمیشود مگر بموجب قانون و قانون آن است که فی المجلس به آن موضوع رأی داده شود و تصویب شود

نایب رئیس - آقای باستانی

باستانی - بنده خیال میکنم يك سوء تفاهمی شده. مقصود این است حقوق مستخدمین جزء یعنی همانهایی که در بودجه ۱۳۰۴ تصویب شده است و اگر در لواحق اضافی هم يك چیز هائی تصویب شده است و اضافه شده است بر بودجه سیصد و چهار و بعد هم هر قدر علیحده تصویب کنیم اضافه میشود و مطابق آن تصویبها حالا ما اجازه میدهیم برای اینکه يك قدری زود پرداخته شود و این اجازه برای تاریخ پرداختش است و ممکن است قید شود بعنوان مساعده ولی میترسم در وزارت مالیه يك اداره هم برای این کار درست کنند و میزها و مستخدمین فوق العاده پیدا کنند از اینجهت

عرض نکردم و الا عرض میکردم اضافه شود به عنوان مساعده بدهند و در آخر ماه حساب کنند ولیست کلی را به بندند و این اجازه را که میدهیم منافاتی با تصویب مجلس ندارد ، هر مستخدم جزئی که ده تومان حقوق دارد دیگر احتیاج ندارد هر دفعه بیاید بتصویب مجلس برسد بکمتر به رأی میدهیم در ۱۳۰۶ مستخدمینی که ده تومان ، پانزده تومان ، شانزده تومان در فلان وزارتخانه حقوق میگیرند حقوق آنها پرداخته شود . حقوق مستخدمین را تصویب کرده ایم حالا اجازه میدهیم که بترتیب خاصی پرداخت کنند .

بعضی از نمایندگان - تأمل کنید حالا آقایان میبایند
نایب رئیس - عده برای مذاکره و رأی کافی ایست
جلسه را ختم می کنیم . جلسه آتیه روز سه شنبه چهار
ساعت قبل از ظهر . دستور هم بقیه دو دوازدهم و لایحه
سیم کشی
(مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

***

تصمیم جلسه ۲۵ تیرماه ۱۳۰۶ راجع به تعطیل جلسات مجلس

مجلس شورای ملی در جلسه ۲۵ تیرماه ۱۳۰۶ به تعطیل يك ماهه مجلس شورای ملی از تاریخ ۵ صفرالمظفر الی ۵ ربیع الثانی ۱۳۴۶ رأی داده است

تصمیم فوق در جلسه بیست و پنجم تیرماه یکهزار و سیصد و شش شمسی تصویب شده است

رئیس مجلس شورای ملی : حسین پیرنیا